

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 441/2019-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. novembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom doc. JUDr. Štefanom Kočanom, PhD., Nitrianska 5, Piešťany, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 26 P 136/2016-81 z 15. decembra 2017 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 6 CoP 12/2018-105 z 23. apríla 2018 v spojení s opravným uznesením č. k. 6 CoP 12/2018-129 z 20. augusta 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a s'ťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. novembra 2018 doručená ústavná s'ťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 26 P 136/2016-81 z 15. decembra 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 CoP 12/2018-105 z 23. apríla 2018 vrátane jeho opravného uznesenia č. k. 6 CoP 12/2018-129 z 20. augusta 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

2. Ústavná s'ťažnosť s'ťažovateľa je vedená pod sp. zn. Rvp 2391/2018 a bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi, ktorému 16. februára 2019 uplynulo funkčné obdobie. Do 16. februára 2019 nebola ústavná s'ťažnosť s'ťažovateľa prerokovaná, preto bola v súlade s čl. X bodom 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 (ďalej len „rozvrh práce“) náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená 17. októbra 2019 sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi.

Podľa čl. II bodu 5 rozvrhu práce na konanie vo veciach patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu je v jednotlivých prípadoch príslušný ten senát ústavného súdu, ktorého členom je sudca spravodajca, ktorému bola vec pridelená. V súlade s čl. II bodom 3 písm. a) rozvrhu práce pri predkladaní pridelených vecí do senátu sudcom spravodajcom Rastislavom Kaššákom pracuje prvý senát ústavného súdu v zložení Jana Baricová,

predsedníčka senátu, Rastislav Kaššák a Miloš Maďar. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa preto predbežne prerokoval senát v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v súdnom konaní starostlivosti súdu o maloletého vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 32 P 171/2009 bol krajským súdom na základe podaného odvolania vydaný rozsudok č. k. 4 CoP 74/2015-1242 z 21. apríla 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu č. k. 4 CoP 74/2015-1242 z 21. apríla 2016“), ktorým bol maloletý zverený do výchovy matky a sťažovateľovi ako otcovi maloletého bola uložená mesačná vyživovacia povinnosť voči maloletému poukazovaním finančnej hotovosti k rukám matky maloletého a na účet maloletého. Pretože sťažovateľ bol toho názoru, že krajský súd sa nevysporiadal s tým, že sťažovateľ bol k termínu od 1. apríla 2016 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie a v dôsledku toho neprispôsobil výšku mesačných splátok výživného na maloletého, na okresnom súde podal v zmysle § 397 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov žalobu na obnovu konania. K tomu dodal, že o jeho zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie k termínu od 1. apríla 2016 bolo Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín rozhodnuté až 27. apríla 2016 (ďalej len „rozhodnutie úradu práce“), teda 6 dní po vydaní už uvedeného rozsudku krajského súdu. Zároveň sťažovateľ podaním z 18. októbra 2016 okresný súd informoval o svojom novom zamestnaní od 1. októbra 2016 a doručil kópiu novej pracovnej zmluvy. Okresný súd následne napadnutým rozsudkom okresného súdu návrh sťažovateľa na obnovu konania zamietol. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu sťažovateľ podal odvolanie, ktoré bolo napadnutým rozsudkom krajského súdu zamietnuté a bol ním potvrdený napadnutý rozsudok okresného súdu.

4. Sťažovateľ ďalej v podanej ústavnej sťažnosti uviedol, že zo strany okresného súdu v napadnutom rozsudku okresného súdu, ako aj zo strany krajského súdu v napadnutom rozsudku krajského súdu došlo k porušeniu ním označených základných práv podľa ústavy a listiny, ako aj práva podľa dohovoru z nasledujúcich dôvodov. Sťažovateľ namietol, že okresný súd, ako ani krajský súd neskúmali, či z viny sťažovateľa nebolo pred vydaním rozsudku krajského súdu č. k. 4 CoP 74/2015-1242 z 21. apríla 2016 tomuto súdu doručené rozhodnutie úradu práce. Ďalej namietol, že neskúmali, či v rozsudku

krajského súdu č. k. 4 CoP 74/2015-1242 z 21. apríla 2016 bola daná odpoveď na to, či zaradenie sťažovateľa do evidencie uchádzačov o zamestnanie k termínu od 1. apríla 2016 nebolo pre prejednávanú vec rozhodujúce a aká bola objektívna prekážka na to, aby nebola daná na túto otázku odpoveď. Napokon sťažovateľ namietol, že neskúmali to, či by zohľadnenie skutočnosti zaradenia sťažovateľa do evidencie uchádzačov o zamestnanie k termínu od 1. apríla 2016 v rozsudku krajského súdu č. k. 4 CoP 74/2015-1242 z 21. apríla 2016 mohlo mať pre sťažovateľa za následok priaznivejšie rozhodnutie, pokiaľ ide o určenie výšky mesačných splátok výživného na maloletého, a v dôsledku toho, že by následne sťažovateľ nebol vystavený exekúcii, trestnému stíhaniu z dôvodu zanedbania povinnej výživy maloletého, zadržaniu vodičského oprávnenia sťažovateľa a v dôsledku toho strate zamestnania a celkovému zníženiu jeho ceny na trhu práce.

5. K už uvedenému sťažovateľ dodal: *„... nevykonaním dokazovaní v konaní o obnovu konania, ktoré Sťažovateľ vytyka v tejto sťažnosti... súdy porušili právo sťažovateľa na súdnu ochranu, pretože v ich rozsudkoch... nie je uvedené také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany...“*

6. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva Sťažovateľa na prístup k súdu, na prístup k spravodlivosti, na ochranu súdu, na spravodlivé súdne konanie na nezávislom a nestrannom súde a na preskúmateľné rozhodnutie súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd postupom ako aj rozhodnutiami a to rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne spisová značka 6CoP/12/2018-105 zo dňa 23.04.2018 opravený Opravným uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6CoP/12/2018-129 zo dňa 20.08.2018, ako porušovateľa v I. rade, a Rozsudok Okresného súdu v Trenčíne spisová značka sp. zn. 26P/136/2016-81 zo dňa 15.12.2017, ako porušovateľa v II. rade, porušené bolo.“

2. *Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva Sťažovateľovi primerané zadostučinenie vo výške 50.000 €, ktoré je porušiteľ v I. rade povinný uhradiť sťažovateľovi do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.*

3. *Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva Sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia o výške 298,08 €, ktoré je povinný porušiteľ v I. rade zaplatiť do jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu Sťažovateľa.“*

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd

zistuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený...

15. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (III. ÚS 66/2018).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

16. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľa spočíva v namietanom porušení základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu. Aj keď sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti namieta aj postup okresného súdu a krajského súdu, z odôvodnenia podanej ústavnej sťažnosti uvedené nevyplýva, preto ústavný súd posudzoval porušenie už uvedených základných práv podľa ústavy a listiny napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu. Sťažovateľ namieta ich nedostatočné odôvodnenie, podľa jeho názoru v nich absentuje také odôvodnenie, ktoré by jasným a zrozumiteľným spôsobom dávalo odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky v prejednávanej veci, najmä pokiaľ ide o zodpovedanie otázky zohľadnenia zaradenia sťažovateľa do evidencie uchádzačov o zamestnanie k termínu od 1. apríla 2016. V závere ústavný súd uvádza, že z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny sťažovateľ namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu a vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru práva na spravodlivé súdne konanie.

III.1 K námietke porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu

17. Systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť

nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/01, III. ÚS 336/2015, III. ÚS 248/2018).

18. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o ústavnej sťažnosti preskúmané (m. m. I. ÚS 139/2019).

19. Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok okresného súdu, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd, konštatuje nedostatok svojej právomoci na preskúmanie napadnutého rozsudku okresného súdu, pretože ho už meritórne preskúmal na základe podaného odvolania krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť ochranu právam sťažovateľa (m. m. III. ÚS 682/2017, III. ÚS 248/2018).

20. Na základe uvedeného preto ústavný súd vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa napadnutého rozsudku okresného súdu konštatuje v zmysle § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde existenciu procesnej prekážky, ktorá bráni prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, a to pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

III.2 K námietke porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu

21. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, pričom jeho súčasťou je aj ochrana, ktorá sa účastníkovi konania poskytuje v odvolacom konaní, t. j. v konaní, v ktorom sa podaním riadneho opravného prostriedku domáha ochrany svojich práv pred odvolacím súdom z dôvodov, ktorých uplatnenie umožňuje procesné právo. Ak účastník konania splní predpoklady ustanovené

zákonom na poskytnutie ochrany v odvolacom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť v rozsahu, v akom sa preukáže existencia dôvodov na poskytnutie súdnej ochrany v takom konaní. Poskytnutie takejto právnej ochrany však, prirodzene, nemožno považovať za právo na úspech v odvolacom konaní (m. m. II. ÚS 4/94), ak každé také rozhodnutie odvolacieho súdu odpovedá na obsah odvolania ústavne konformným spôsobom a v rozsahu upravenom zákonom (čl. 46 ods. 4 ústavy) (III. ÚS 227/2017).

22. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokovávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov, a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Okrem toho môže arbitrárnosť rozhodnutia všeobecného súdu vyplývať aj z ústavne nekonformného výkladu ustanovení právnych predpisov aplikovaných na prerokovaný skutkový prípad. Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy. Právomoc ústavného súdu konštatovať porušenie základného práva účastníka konania pred všeobecným súdom na súdnu ochranu je založená v prípade, ak dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu je v rozpore s požiadavkou ústavne konformného výkladu právnych predpisov (III. ÚS 414/2016).

23. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou zdôrazňuje, že vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, IV. ÚS 339/2013). Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Kompetencie ústavného súdu preto nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa ani na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv a slobôd, a v spojitosti s tým zistenie,

že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k porušeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07) (III. ÚS 743/2017).

24. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti pritom možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. III. ÚS 804/2016).

25. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997) (II. ÚS 229/2018).

26. Pri posudzovaní otázky, či mohlo byť napadnutým rozsudkom krajského súdu porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36

ods. 1 listiny a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda otázky, či označené rozhodnutie nie je zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, je potrebné zohľadniť nielen odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, ale aj napadnutý rozsudok okresného súdu, s ktorým sa krajský súd stotožnil.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvoinštančného, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09). Vzhľadom na uvedené preto ústavný súd uvádza, že okresný súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu uviedol: *«V podaní otca maloletého zo dňa 21.04.2016 adresovanému Krajskému súdu v Trenčíne označenom ako neúčast' na pojednávaní dňa 21.04.2016 (sp. zn. 4CoP/74/2015, 4CoP/76/2015) otec maloletého okrem iného uviedol: „zo zdravotných dôvodov som v súčasnosti bez zamestnania, kde moje komplikácie sa odvíjajú od toho, že dlhých 7 rokov som v konaní 32P/171/2009 diskriminovaný na základe pohlavia, kde konajúce sudkyne spolu so zamestnankyňami kolízneho opatrovníka úplne všetky moje návrhy a aj všetky návrhy maloletého [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zamietali iba preto, že maloletý je malý občan s malými právami a že otec som mužského pohlavia, t. j. iného pohlavia ako konajúce sudkyne a zamestnankyne kolízneho opatrovníka... Som bez práce, takže nech sa páči, už ste ma prinútili aby som dieťa vytesnil zo svojho srdca, aby som vytesnil rodičovskú lásku k svojmu synovi“...*

Z ustanovenia § 397 písm. a) Civilného sporového poriadku je zrejmé, že musia existovať skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, týkajúce sa účastníkov a predmetu pôvodného konania, ktoré osoba oprávnená na podanie žaloby na obnovu konania bez svojej viny nemohla použiť v pôvodnom konaní. Predpokladom ich uplatnenia je aj to, že pre osobu oprávnenú na podanie žaloby na obnovu konania môžu privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Musí ísť o také skutočnosti alebo dôkazy, ktoré existovali v čase pôvodného konania. Pri rozhodnutiach sa nevyžaduje, aby existovali už v pôvodnom konaní. Môže teda ísť aj o také rozhodnutia, ktoré boli vydané až po právoplatnom skončení

konania, ktoré sa napáda žalobou na obnovu konania. Súd v konaní o žalobe na obnovu konania musí skúmať aj to, prečo v pôvodnom konaní tieto skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy predložené otcom maloletého neboli, a či ich teda žalobca nepredložil bez svojej viny. Pre záver, či nové skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy môžu privodiť pre žalobcu priaznivejšie rozhodnutie vo veci, bude postačovať aj pravdepodobnosť tohto záveru.

V danej veci súd dospel k záveru, že návrh otca maloletého na obnovu konania je nedôvodný, preto ho zamietol. Pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že otec maloletého v konaní neoznačil žiadne nové skutočnosti, ktoré nemohol bez svojej viny uviesť v pôvodnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 32P/171/2009. Otec svoj návrh na obnovu konania odôvodnil tým, že od 01.04.2016 bol bez pracovného pomeru. Uviedol, že o uvedenej skutočnosti informoval Krajský súd v Trenčíne, ktorý rozhodoval o jeho odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 32P/171/2009 zo dňa 17.08.2015, pričom krajský súd uvedenú informáciu odignoroval. Podľa otca maloletého uvedenú skutočnosť mohol preukázať oznámením o jeho zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie (od 01.04.2016) až potom, čo krajský súd vydal rozsudok č. k. 4CoP/74/2015-1242 zo dňa 21.04.2016. Je síce pravda, že úrad práce potvrdil zaradenie otca maloletého do evidencie nezamestnaných až 27.04.2016, t. j. po vydaní rozhodnutia Krajským súdom v Trenčíne, ale aj napriek uvedenému sa súd nestotožnil s takýmto dôvodom obnovy konania, nakoľko dôkaz, na ktorý poukazuje otec maloletého, a to oznámenie úradu práce zo dňa 27.04.2016, nepreukazuje žiadnu novú skutočnosť v konaní vedenom pod sp. zn. 32P/171/2009. Skutočnosť, že otec maloletého bol nezamestnaný od 01.04.2016 totiž otec maloletého riadne oznámil v konaní vedenom pod sp. zn. 32P/171/2009 podaním zo dňa 21.04.2016 a oznámenie úradu práce ju len deklaruje...»

Krajský súd v napadnutom rozsudku krajského súdu v relevantnej časti zdôvodnil potvrdenie napadnutého rozsudku okresného súdu takto:

«Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ustanovení § 2 ods. 1,2, § 65 a 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“). V zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý sa na vec aplikuje na základe § 2 ods. 1 CMP, nebolo potrebné na prejednanie odvolaní otca a dieťaťa nariadovať pojednávanie. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je vo veci samej je vecne správny (zrejme má byť

správne, že rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej je vecne správny – pozn. ÚS), a preto je potrebné tento potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP...

Na základe preskúmania správnosti výroku rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na správne zistenie skutkového stavu veci ku dňu vyhlásenia rozsudku, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne právne posúdil. Súd prvej inštancie sa riadne vysporiadal so všetkými podstatnými skutkovými tvrdeniami účastníkov, v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Krajský súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje s týmito skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením veci a podľa 387 ods. 2 CSP na ne v plnom rozsahu poukazuje...

Súd prvej inštancie vo veci riadne konal, procesne postupujúc podľa ustanovení Civilného mimosporového poriadku a subsidiárne podľa ustanovení Civilného sporového poriadku (§ 2 CMP) a vo veci rozhodol rozsudkom s náležitosťami podľa § 220 CSP. V tomto smere je potom nedôvodná odvolacia námietka, že súd prvej inštancie odmietol o návrhu otca konať, čím mu odoprel spravodlivosť (denegatio iustitiae). I odvolateľom citované rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 379/2004 zo dňa 25.11.2004 uvádza, že k porušeniu k porušeniu (zrejme došlo k duplicitě slovného spojenia k porušeniu – pozn. ÚS) základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy došlo vtedy, pokiaľ by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej osoby alebo právnickej osoby alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil konanie. K uvedenej procesnej situácii však v prejednávanej veci nedošlo...“

Podľa posúdenia ústavného súdu na námietky sťažovateľa bolo reagované spôsobom, ktorý ústavnému súdu neumožňuje vysloviť záver o porušení práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

27. Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, III. ÚS 706/2014), ústavný súd po predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti v zmysle § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

28. Ústavný súd v závere napokon dáva do pozornosti sťažovateľa, že v danom prípade nie je jediným riešením jeho situácie obnova konania, ale vo veciach týkajúcich sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a výživy maloletých možno podať nový návrh v zmysle § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov, ak nastane zmena pomerov oproti času, keď bolo rozhodované v pôvodnom konaní.

29. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2019

Jana Baricová
predsedníčka senátu